

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้น เป็นการนำทรัพย์สินมาแปรสภาพเป็นทรัพย์สินที่ได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถนำไปใช้ได้ ในวงจรระบบการเงินและทรัพย์สินตามปกติจึงส่งผลให้อาชญากรนำทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมไปทำการแปรสภาพเพื่อสามารถนำเงินนั้นมาใช้ได้อย่างปกติและที่สำคัญก็คือ การที่อาชญากรนำเงินนั้นกลับมาใช้เป็นทุนในการก่ออาชญากรรมต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด

ประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ สถานที่ที่อาชญากรนำเงินที่ได้มาจากการก่ออาชญากรรมนั้นไปแปรสภาพ เพราะถ้าหากว่าไม่มีสถานที่ที่นำทรัพย์สินไปแปรสภาพ อาชญากรคงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพของเงินได้ ยกตัวอย่างเช่น การฟอกเงินซึ่งในปัจจุบันสถานที่ฟอกเงินนั้นขยายวงกว้างขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น การฟอกเงินโดยอาศัยการซื้อขายหลักทรัพย์ การฟอกเงินโดยอาศัยสถาบันการเงิน เป็นต้น สถานที่ต่างๆดังกล่าวนี้เป็นเพียงแค่ส่วนน้อยของจำนวนแหล่งฟอกเงินทั้งหมดเนื่องจากสถานที่ฟอกเงินนั้นจะเกิดขึ้นใหม่เสมอทั้งนี้เพื่อหลบเลี่ยงอำนาจรัฐที่จะสืบถึงแหล่งที่มาของเงิน ด้วยเหตุผลเบื้องต้นนี้ แสดงให้เห็นว่าการฟอกเงินสิ้นคลอนระบบเศรษฐกิจและการเงินเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง สถานที่ฟอกเงินที่อาชญากรนำทรัพย์สินไปแปรสภาพเป็นประจำ และยังไม่มีความอำนาจของรัฐหรือกฎหมายควบคุมกำกับดูแล คือสถานพนันและกิจการการพนันที่กฎหมายอนุญาตให้สามารถปิดได้หรือสามารถเล่นการพนันได้โดยไม่ผิดกฎหมายเนื่องจากแหล่งการพนันประเภทนี้จะเป็นแหล่งแปรสภาพที่กระทำได้โดยสะดวก และง่ายตายเพราะมีผู้คนจำนวนมากเข้ามาใช้บริการ และมีปริมาณเงินหมุนเวียนสูง นอกจากนี้ สถานพนันยังปราศจากการตรวจสอบหรือควบคุมในเรื่องแหล่งที่มาของเงินอีกด้วย จึงทำให้อาชญากรจำนวนไม่น้อยนำเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรม ณ แหล่งการพนันจำพวกนี้ ยกตัวอย่างเช่น แหล่งกาสิโน ลาสเวกัส รัฐเนวาดา ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการแปรสภาพทรัพย์สินเกิดขึ้นหลายครั้ง จนทำให้รัฐต้องเริ่มวางมาตรการในการให้บริการของสถานกาสิโน รวมไปถึงทำการควบคุมดูแลและจัดให้มีการรายงานธุรกรรมการเงินขึ้นเพื่อป้องกันการฟอกเงินและแปรสภาพทรัพย์สิน

ในประเทศไทยนั้น การพนันมีมาตั้งแต่สมัยอดีต เนื่องจากพื้นฐานโดยทั่วไปของมนุษย์ มีความชื่นชอบในการเสี่ยงโชคอยู่แล้ว แต่เนื่องจากการพนันนั้นก่อให้เกิดปัญหานานับประการ จึงทำให้สังคมมองว่า การพนันเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมและก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสังคมและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ใน ประเทศไทยจึงมีการออกกฎหมายควบคุมการพนันขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2473 และปรับปรุงแก้ไขจนเป็นพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อพระราชบัญญัติการพนันมีผลบังคับใช้ จึงทำให้มีการพนันที่สามารถขอให้เล่นได้ ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในปัจจุบันการพนันที่สามารถขอเล่นได้และเป็นที่ยอมรับ มีเพียงบางประเภท อาทิเช่น การพนันม้าแข่ง สลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งการพนันดังที่ยกตัวอย่าง อาจจะดำเนินการโดยรัฐหรืออยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐแล้วแต่ประเภทจึงเป็นเหตุให้การพนันจำพวกนี้ขยายวงกว้างขึ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

เป็นที่ทราบกันดีว่าอาชญากรต้องการหาแหล่งแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดแหล่งใหม่อยู่เสมอ ดังนั้นเมื่อมีการเปิดสถานพนันหรือมีกิจกรรมการพนันที่กฎหมายอนุญาตจึงทำให้สถานพนันต่างๆเป็นที่มุ่งหมายในการแปรสภาพทรัพย์สินของอาชญากรทั้งหลาย ด้วยเหตุผลที่ว่าไม่มีการควบคุมหรือตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินที่นำมาเล่นการพนันใดๆทั้งสิ้น แต่เงินที่ได้จากสถานพนันจำพวกนี้ ถือว่าเป็นเงินที่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงทำให้มีการแปรสภาพทรัพย์สินเกิดขึ้นภายในอยู่เป็นประจำยกตัวอย่าง เช่น อาชญากรต้องการนำเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดมาแปรสภาพโดยอาศัยสลากกินแบ่งรัฐบาล อาชญากรดังกล่าวนั้นจึงซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจากผู้ถูกรางวัลแล้วนำสลากกินแบ่งรัฐบาลใบนั้นไปขึ้นเงินรางวัล ทำให้เงินที่ได้มาเป็นการได้มาจากการถูกรางวัลมิใช่ได้มาจากการค้ายาเสพติด เป็นต้น และยังมีการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดในรูปแบบอื่นๆที่กระทำโดยอาศัยสถานพนันหรือกิจกรรมการพนันประเภทที่ได้รับการอนุญาตตามกฎหมายอีกจำนวนมาก

ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด โดยพระราชบัญญัตินี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสกัดกั้นการเปลี่ยนแปลงสภาพของเงินที่ได้จากการกระทำความผิด แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่ครอบคลุมถึงประเด็นดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ไม่สามารถสกัดกั้นการฟอกเงินประเภทนี้ได้

ด้วยปัจจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาหามาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว ตลอดจนเสนอแนะ

แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและลักษณะของการพนัน

1.2.2 เพื่อศึกษาถึงผลกระทบและปัญหาของการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยกิจกรรมการพนันภายใต้การควบคุมของรัฐ

1.2.3 เพื่อศึกษาและเสนอแนะถึงมาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินโดยอาศัยกิจกรรมการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

ประเทศไทยมีสถานพนันและกิจกรรมการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐหลายประเภท ยกตัวอย่างเช่น การพนันม้าแข่ง สลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น โดยที่สถานพนันและกิจกรรมการพนันจำพวกนี้เป็นช่องทางที่อาชญากรสามารถนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาแปรสภาพเป็นทรัพย์สินที่ได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้

ซึ่งในปัจจุบันกฎหมายฟอกเงินยังไม่มีมาตรการที่ใช้ในการป้องกันการแปรสภาพทรัพย์สินโดยอาศัยสถานพนันและกิจกรรมการพนัน ดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นสมควรให้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย เพื่อที่จะสามารถป้องกันการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยสถานพนันและกิจกรรมการพนันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1.4.1 ศึกษาถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการพนันทั้งในด้านประวัติความเป็นมาตลอดจนปัญหาและผลกระทบ

1.4.2 ศึกษาถึงมาตรการกฎหมายป้องกันการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยกิจกรรมการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบประวัติความเป็นมาและลักษณะของการพนัน ตลอดจนปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น

1.5.2 ทำให้ทราบถึงลักษณะและความจำเป็นของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

1.5.3 ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

1.5.4 ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยกิจกรรมการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ตลอดจนสามารถเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยการวิจัยเป็นหลัก โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของการพนัน และศึกษามาตรการตามกฎหมายฟอกเงินที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันและที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ในอนาคต โดยทำการค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสารเป็นหลัก อันได้แก่ ตำรา ผลงานวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ ข้อมูล สถิติ โดยมีการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนประกอบ